

socialmedicinsk tidskrift

Allmän redaktion:

Claes-Göran Westrin, redaktör och ansvarig utgivare

Ann Appelgren, red. sekr.,

Brita Bahrton, bitr. red. sekr.

Redaktionsutskott:

Erik Allander, professor i socialmedicin, Huddinge

Ragnar Berfenstam, professor i socialmedicin, Uppsala

Per Bjurulf, professor i socialmedicin, Linköping

Arne Borg, socialdirektör, Stockholm

Axel Gisslén, kommunalråd, Örebro

Gunnar Häggberg, socialchef, Falun

Olle Höök, professor i medicinsk rehabilitering, Göteborg

Willy Karlsson, socialchef, Örebro

Bengt Lindegård, professor i socialmedicin, Göteborg

Gunnar Lindgren, professor i socialmedicin, Lund

Ivan Magnusson, socialdirektör, Uppsala

Gösta Tibblin, professor, distriktsläkare, Sollentuna

Villy Wiklund, socialchef, Östersund

femtiosjunde årgången häfte nr 7 1980

Sturegatan 4, Sundbyberg. Tfn 08/98 40 44

Postadress: 172 83 Sundbyberg

Postgiro 1179-1

Samordningsfrågor

Detta nummer av SMT inrymmer olika delteman, som har det gemensamt att de behandlar frågor om samordning inom olika vårdområden – av omsorgen om handikappade barn och om psykiskt sjuka barn och ungdomar samt samordning av tvångsåtgärder mot missbrukare.

Samordningen av omsorgen om handikappade barn har i flera avseenden varit ovanligt framgångsrik. Detta gäller t ex integreringen av omsorgerna om de psykiskt utvecklingsstörda, utbyggnaden av särskilda avdelningar för barnhabilitering vid centralsjukhusen m m. Samtidigt återstår dock mycket att göra, som framgår av huvudtemat för vårt nummer, frågan om samordnad barnhabilitering, med en serie artiklar baserade på ett symposium vid Medicinska riksstämman 1979 med professor Bengt Hagberg som moderator.

Samordningen av vården av psykiskt svårt störda och sjuka barn är enligt de flesta bedömare avgjort bristfällig. Desto mer oenighet har det varit kring frågan om hur problemen skall lösas, vilket här belyses i en debattartikel av Karl Grunewald och Gerd Westman med kommentarer av John Lovén och Ebba Neander.

Det tredje deltemat gäller utformningen av tvånget mot vuxna missbrukare. Den mest uppmärksammade aspekten på denna fråga har varit tvångets totala omfattning – i vilken mån tvång över huvud taget är berättigat, när detta i så fall är fallet, vilka effekterna kan bli för den enskilde och samhället osv? Men en annan väsentlig aspekt har varit vem som skall ha ansvaret för de tvångsåtgärder som i sista hand kan behövas. Socialutredningen har här lagt fram ett förslag om att koncentrera tvångsvården till sjukvården och psykiatin. Detta förslag har lyfts bort ur den lag om socialtjänst som antogs av vårriksdagen.

Lars Grönwalls artikel om tvångsfrågans hittillsvarande behandling kan ses både som en sammanfattning av hur frågan upplevts i departementsbehandlingen och som en utgångspunkt för den fortsatta debatten kring denna decenniets mest känsloladdade fråga inom vården.

Samtliga här behandlade samordningsfrågor befinner sig på olika stadier av politisk bearbetning. Ett förslag till nyordning av den samordnade habiliteringen remissbehandlas för närvarande. Barnpsykiatrins framtid liksom tvångsfrågan skall behandlas av olika offentliga utredningar.

Man kan fundera över vad resultaten kommer att bli.

Får vi en ny organisation som samordnar all habilitering av handikappade barn inom ett landsting? Får barnpsykiatin vara kvar eller skall vårdområdet delas upp på socialvård och barnmedicin? Hur går det med tvånget?

En ytterligare fråga: Vilka krafter kommer att vara bestämmande för utvecklingen? Vad kommer sakfrågorna att betyda? Vilken betydelse kommer olika påtryckningsgrupper, personalorganisationer och andra att ha?

Kan det rent av vara av betydelse i vilken utvecklingsfas, i vilket debattklimat i massmedia förslagen råkar att hamna?

Claes-Göran Westrin

Redaktionen ber om överseende med förseningen av Smt nr 6/80, vilken berodde på arbetsmarknadskonflikten.